

— Ne félj, nem fogsz koplalni.

Az első faluban jó sok élelmi szert vásárolt annak az egyetlen értékes tárgynak az árán, a mi birtokában volt, eladta egy házalónak a remekművű revolvert. Nincs már rá szüksége.

*

És hogy a világot, az embereket megvető Garamy Árpád letett az öngyilkossági szándékról, hogy előkelő állást foglalt el, sőt hogy mulásával az időnek egy igazán szerető szép feleségre tett szert, hát erre a kiváló eredményre egyesgyedül a Bundás hűsége vezette.

Aphorismák.

1. A társadalmi szabályok gyakran ellenségei a jónak. Kevés ember van, ki szívére merne hallgatni ott, (lófuttatás-, falkavadászatnál), hol az a közvélemény zord szavába ütköznek.

Benitzkyné-Bajza Lenke.

* * *

2. Annak a nemzetnek nyújtanám a miveltség palmaágát, a mely nem éri be többé azzal, hogy gyöngé, védtelen embertársát oltalmazza, a nyomorgót felsegíti, az elhagyottat keblére öleli, hanem kiterjeszti jóindulatát, védelmét és gyámolítását a nálánál alsóbbrendű, de mégis csak élő lényegre, az állatokra is.

Herman Ottó.

Országos Széchényi Könyvtár

* * *

3. Ki az ifjúságot az állatok védelmében neveli, az egyszersmind nemesíti is.

Dr. Szalkay Gyula.

Hogyan vágassanak le az állatok?

Tekintélyes vélemény a sakterolásról.

Hamilton Lawrence L., a london seborvosok egyesületének tagja, egész cikksorozatot intézett a ritualis sakterolás ellen, mely annál fontosabb, mivel szerzőjük maga orvos és zsidó. 1893 október 12-éről Brightonból így ír:

„Néhány zsidó Angliában, kik közt legnagyobb sajnálatomra a klerikális elemet is képviselve látom, azt hireszteli, hogy a sakterolás ellen indult mozgalom a zsidó faj és vallás ellen irányuló antiszemita üldözés. Itt, a hol minden vallás biztosítva van elvben és gyakorlatban egyaránt, ez a néhány zsidó martyrt szeretne játszani egy állítólagos üldöztetésben, mely, a mint ők maguk jól tudják, a britt birodalomban nem létezik. Az orthodox zsidók az angol zsidóknak csak

kis és szellemileg nagyon jelentéktelen részét alkotják. A legtöbb zsidó, a ki itt csak koser hust eszik, szegény, és ezek többnyire tudatlan, szerencsétlen idegen zsidók, kiknek jelenléte a mi túlnépes munkatereinkben nagyon kevésbé kívánatos. 1890. év májusában és később úgy személyesen, mint levélileg néhány orthodox tekintélyes zsidót törekedtem a humanus keresztény levágási-mód behozatalára megnyerni. Mivel magam is zsidó vagyok, reméltem, hogy ezek a reformok a britt orthodox zsidó egyház tekintélyes tagjainál méltánylást és elfogadtatást fognak találni. Mivel azonban kéréseim és saját vallásom tekintélyeinek humanismusára való ismételt hivatkozásom hiábavaló volt, akaratom ellenére kényszerítve láttam magam arra, hogy a művelt keresztények és felvilágosodott zsidók figyelmét a levágásra kerülő állatok kegyetlen agyonmészárlására felhívjam. Bizom benne, hogy ez a kegyetlen szokás végre törvény által lesz tilalmazva és — ha szükség lesz rá — külön parlamenti határozat fogja végét vetni az állatok ilyen észszerületlen, durva, barbár agyonkínzásának, melyet a fizetett professzionista sakterek eddig nyakasan fentartottak.“

A sakterolási kérdés Svajczban.

Guggenheim H. úr Badenben, Guggenheim H. úr a jogtud. doctora Zürichben és Bernheim M. úr Baselben, mint a svajzei szabadelvű izraeliták egyesületének ideiglenes előjárói a következő felhívást intézték svajzei elvtársaikhoz:

„A meghívottak bizonyos száma különféle izraelita hitközségekből helyén valónak találta, hogy a svajzei szabadelvű zsidóknak egyesületét megalapítsa. Szükségesnek tartottuk szembeszállani a sok helyt beállott retrograd mozgalommal épp úgy, mint az apathicus közönnnyel. Jámbor őseink arra törekedtek, hogy megnyerjék a politikai egyenjogusítást és ezzel jobb társadalmi állást vívhassanak ki. Most, hogy ezt elértük, nem lehetünk háládatlanok és nem zárkozhatunk el, mint a középkorban tettük, a keresztény államtól, mely a mi hazánk is. Erélyesen szembe fogunk szállani azon retrograd törekvéssel, mely keresztény polgártársainkkal szemközt választalat akar emelni és a mi fenséges vallásunknak nemes magvát ignorálva benne, csak formákat keres. — Állást foglalunk az ellen, hogy a mi orthodox rabbinusaink községi, kantonalis, szövetségi, sőt katonai hivataloknál, iskolai és más ügyekben, mint az összes izraeliták hivatott képviselői gerálják magukat, holott a mi ritusunk szerint csak prédikátoraik és törvényt magyarázóik községeiknek.

Már korábban kísérletet tettek arra, hogy az izoláltan álló izraelita hitközségeket egyesületté szervezzék. A kísérlet megghiúsult a nézetek eltérése és az egyesek közönyössége miatt. Most egyesíteni akarjuk a szabadelvűen gondolkozó

izraelitákat, hogy egyesült erővel dolgozzunk ellene a vallásos és társadalmi rákhaladásnak. Nem terjesztünk programot elé. Ilyent kidolgozni az első közgyűlés feladata lesz. E helyett mellékeljük az ideiglenes elnökségtől megbeszélt alapszabálytervezetet. Felkérjük, közölje alólirottak valamelyikével elhatározását, hogy szándékszik-e egyesületünkbe lépni, vagy legalább első nagy közgyűlésünkön résztvenni. Ha igen, kérjük hasson barátai körében eszméink és egyesületünk érdekében.“

Az állatkert megtekintése.

Az O. Á. E. tagjai értesítetnek, hogy a budapesti állatkert megtekintésére mérsékelt árú bemeneti jegyek kaphatók az egyesületi helyiségünkben, (VI., kalap-u. 12.) naponként délután 4-től 6-ig, és pedig a felnőtt tagjaink és azok hozzátartozói számára 20 kros, a tagok gyermekei számára 10 kros jegyek állanak rendelkezésre, melyek az állatkert és az ott nyilvánosan rendezett látványosságok és mutatványok megtekintésére (a czirkusz és jégpálya kivételével) érvényesek.

Országos Széchényi Könyvtár

